

Gemeente **Heerde**

2015

Nota reserves en voorzieningen

→ www.heerde.nl

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Uitgangspunten van deze nota	3
3. Functies van Reserves en Voorzieningen	4
4. Definitie Reserve	4
5. Definitie Voorzieningen	5
6. Verschil tussen Reserves en Voorzieningen	5
7. Bespaarde rente en weerstandsvermogen.	6
8. Beslispunten	7

Specificatie reserves en voorzieningen

vanaf blz 8

1. Inleiding

In de Financiële Verordening staat in artikel 8:

1. Het college biedt tenminste eenmaal in de 4 jaar een bijgestelde nota van reserves en voorzieningen aan. De raad stelt deze nota vast.
2. De nota behandelt:
 - a. de vorming en besteding van reserves;
 - b. de vorming en besteding van voorzieningen;
 - c. de toerekening en verwerking van rente over de reserves en de voorzieningen.

Op 30 mei 2011 heeft de gemeenteraad de laatste nota reserves en voorzieningen vastgesteld. Deze ging over de jaren 2011-2014.

Het behandelen van deze nota geeft inzicht in de omvang van de voorzieningen en reserves en gelegenheid de doelen, definities en bestemmingen opnieuw onder de loop te nemen.

2. Uitgangspunten van deze nota

De bedragen van de reserves en voorzieningen in deze nota zijn gebaseerd op de jaarrekening 2013. De begrote mutaties van het jaar 2014 leiden vervolgens tot de beginstand van het jaar 2015.

In deze nota worden ook tijdelijke reserves benoemd. Deze tijdelijke reserves zijn bedoeld voor budgetoverheveling van het ene jaar naar het volgende jaar. Dit gebeurt vaak via de najaarsnota of jaarrekening als blijkt dat een budget voor een activiteit, die op de begroting van dat jaar is geplaatst, door omstandigheden niet meer in dat jaar uitgevoerd kan worden. Deze reserve wordt dan gebruikt als de activiteit het daaropvolgende jaar wordt uitgevoerd.

Een ander uitgangspunt is dat het aantal reserves en voorzieningen zo laag mogelijk wordt gehouden. Dit komt de transparantie en overzichtelijkheid ten goede. In voorgaande jaren is hier al een flinke slag in geslagen. Op dit moment zijn er (zonder de tijdelijke reserves) nog negen reserves en twee voorzieningen.

3. Functies van Reserves en Voorzieningen

De reserves en voorzieningen hebben de volgende functies:

Weerstandsvermogen

Een reserve is bedoelt als weerstandsvermogen. Het weerstandsvermogen is het vermogen dat nodig is om risico's in de exploitatie op te vangen, zonder dat de verdere exploitatie gevaar loopt op uitvoering. Een precies sluitende begroting zonder weerstandsvermogen betekent dat iedere tegenvaller een probleem gaat opleveren. Een buffer is daarom wenselijk.

Zie verder hoofdstuk 7.

Financieringsfunctie

Doordat je reserves en voorzieningen hebt, is de noodzaak om leningen af te sluiten minder. Op die manier voorkom je rentekosten.

Bestedingsfunctie

Een reserve (indien niet geblokkeerd) kan ook gebruikt worden om een investering te bekostigen.

Inkomensfunctie

Verder kan de rente van de reserve gebruikt worden om uitgaven in de exploitatie te dekken. De reserve is dan geblokkeerd.

4. Definitie Reserve

Een reserve is in principe een fonds waarop de resultaten van de jaarrekeningen worden geboekt. Een reserve is onderdeel van het Eigen Vermogen.

De kenmerken van een reserve zijn:

1. vorming door bestemming van het resultaat;
2. vrij besteedbaar;
3. behoort tot het eigen vermogen.

Er bestaan Algemene Reserves en Bestemmingsreserves.

Aan een Algemene Reserve wordt geen specifieke bestemming gegeven. Dit is wel zo bij een Bestemmingsreserve. Er kan een bestemming worden gegeven aan een reserve bij de behandeling van de jaarrekening, maar ook in de loop van het jaar. De bestemmingsreserves moeten ongewenste schommelingen in de exploitatie opvangen.

Het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) schrijft voor dat het een uitsluitende bevoegdheid van de raad is om reserves te vormen en aan te wenden.

Bestedingen mogen niet rechtstreeks geboekt worden op de reserves. Deze moeten als last worden verantwoord op de betreffende kostendrager (programma, product, functie) met daar tegenover een onttrekking aan de reserve (de dekking van de besteding).

De Algemene Reserve is ontstaan vanuit de resultaten van de lopende exploitatie en de grondexploitatie. Bij de behandeling van de jaarrekeningen van voorgaande jaren werden de

resultaten geboekt op deze Reserve. Zoals uit de overzichten blijkt is de Algemene Reserve opgebouwd uit een geblokkeerd en niet geblokkeerd deel.

Het geblokkeerde deel is het deel dat vooral is opgebouwd uit de resultaten van de gewone exploitatie en het niet geblokkeerde deel is het deel dat vooral is opgebouwd uit de resultaten van de grondexploitatie. Het niet geblokkeerde deel wordt gebruikt als buffer voor de grondexploitatie of hieraan gelieerde activiteiten.

Omdat grondexploitatie grote invloed kan hebben op de normale exploitatie van de gemeente is het verstandig om deze splitsing zichtbaar te houden.

5. Definitie Voorzieningen

In artikel 44 van het BBV staat de definitie van een voorziening.

Voorzieningen zijn passiefposten in de balans, die:

- een schatting geven van de voorzienbare lasten in verband met risico's en verplichtingen;
- waarvan de omvang en/of het tijdstip van optreden op de balansdatum min of meer onzeker zijn;
- die oorzakelijk samenhangen met de periode voorafgaande aan die datum.

Een voorziening maakt onderdeel uit van het Vreemd Vermogen.

1. Voorzieningen worden volgens dit artikel gevormd wegens:

- a. verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, maar redelijkerwijs te schatten;
 - b. op de balansdatum bestaande risico's van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen, waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten;
 - c. kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening bedoeld is voor een gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren.
 - d. de bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven als bedoeld in artikel 35, eerste lid, onder b.
2. Tot de voorzieningen worden ook gerekend: de van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden, met uitzondering van de voorschotbedragen, bedoeld in artikel 49, onderdeel b.
3. Voorzieningen worden niet gevormd voor aan jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume (wachtgelden).

Het vormen van een voorziening, of een toevoeging aan een reeds bestaande voorziening, is een last in het betreffende begrotingsjaar.

De aanwending van een voorziening loopt niet via de exploitatie. Het is geen last, maar de uitgave moet rechtstreeks op de voorziening plaats vinden: anders zou de uitgave twee maal als last worden verantwoord.

6. Verschil tussen Reserves en Voorzieningen

De Commissie voor het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) heeft ter verduidelijking het verschil tussen een reserve en een voorziening als volgt weergegeven:

Een reserve

- is gevormd door bestemming van het resultaat (kan-bepaling);
- is vrij besteedbaar;
- behoort tot het eigen vermogen van de gemeente.

Een voorziening

- is verplicht gevormd door het nemen van een last (zal-bepaling);
- heeft een verplichte bestedingsrichting;
- behoort tot het vreemd vermogen van de gemeente.

7. Bespaarde rente en weerstandsvermogen

Bespaarde rente

De gemeente leent niet alleen geld van derden, maar beschikt zelf ook over langlopende middelen in de vorm van eigen kapitaal en reserves. Deze gelden kunnen worden gebruikt als interne financieringsmiddelen. In het belang van een goede kostentoerekening wordt over deze gelden rente berekend. Men spreekt dan van bespaarde rente, omdat door de beschikbaarheid van deze financieringsmiddelen het geld niet bij derden hoeft te worden geleend.

In de begroting 2015 wordt, door het hebben van ruim 17,5 miljoen euro aan reserves en voorzieningen, een bedrag van € 626.000,- aan bespaarde rente toegevoegd aan de exploitatie.

Voorzieningen

Rente toerekenen aan voorzieningen is op grond van het BBV niet toegestaan. Dit betekent dat deze rente een opbrengst is voor de gewone exploitatie. Hiervan zijn weer uitgezonderd de voorzieningen die een contante waarde als grondslag hebben.

Weerstandsvermogen

Op advies van de accountant wordt met ingang van het begrotingsjaar 2009 de totale reservepositie (Algemene Reserve en Bestemmingsreserve) gerekend tot het weerstandsvermogen, ongeacht of deze wel of niet geblokkeerd is. Het totaal hiervan is € 13 miljoen voor 2015.

Geblokkeerd en niet geblokkeerd

Zoals ook elk jaar in de paragraaf Weerstandsvermogen wordt toegelicht, bestaat de reservepositie uit een geblokkeerd en niet geblokkeerd deel.

Het overgrote deel is geblokkeerd (in de programmabegroting 2015 is dat ruim 80%).

Geblokkeerd wil zeggen, dat de rente van de reserve als dekkingsmiddel dient in de begroting. Er kan niet uit de reserve geput worden zonder gevolgen voor de exploitatie. Bij een rente van 4% zal elke onttrekking uit de reserve van bijvoorbeeld € 100.000,- een structureel nadeel in de begroting doen ontstaan van € 4.000,-.

Niet geblokkeerd wil zeggen dat de jaarlijkse rente wordt toegevoegd aan de reserve. Er kan vrij geput worden uit de reserve, zodat er geen problemen ontstaan in de structurele normale exploitatie. Alleen de reserve Grondexploitatie (onderdeel van de Algemene Reserve) is niet geblokkeerd. Deze doet dienst als buffer voor risico's van de grondexploitatie en van de incidentele projecten.

8. Beslispunten

1. De Reserve openbare verlichting op te heffen en het bedrag van € 18.521,- toe te voegen aan de exploitatie van de openbare verlichting van het jaar 2015.
2. De Reserve onderhoud wegen op te heffen omdat de lasten zijn opgenomen in de exploitatie.
3. De Reserve civiel technische kunstwerken op te heffen nadat de raad uitvoering heeft gegeven aan het collegebesluit van 2 december 2014 (bij de Perspectiefnota van de begroting 2016).
4. De vier gearceerde posten van de reserve t.b.v. investeringen met een totaalbedrag van € 551.612,- laten vrijvallen ten gunste van de Algemene Reserve geblokkeerd.
5. Zoveel als mogelijk bij toekomstige jaarrekeningoverschotten bedragen toe te voegen aan de niet geblokkeerde Algemene Reserve, om zodoende het solvabiliteitspercentage toe te laten nemen.
6. Deze nota Reserves en Voorzieningen 2015 vast te stellen.

Bijlage

Bladen reserves en voorzieningen

Per reserve/voorziening is de volgende informatie opgenomen:

Naam Reserve of Voorziening

Stand per 1 januari 2015 met een meerjarenoverzicht

Type Reserve (Algemene Reserve of Bestemmingsreserve) of Voorziening

Grootboeknummer

Beschikkingsbevoegdheid

Doel

Rentebijbeschrijving

Minimum

Maximum

Portefeuillehouder

Budgethouder

Opmerkingen

overzicht reserves en voorzieningen per 1 januari 2015

Algemene Reserve

1 Algemene Reserve geblokkeerd	4.332.351
2 Algemene Reserve niet-geblokkeerd	1.927.794
totaal Algemene Reserve	6.260.145

Bestemmingsreserves

3 Afkoop onderhoud graven	1.025.459
4 Afvalstoffenheffing	1.254.546
5 Openbare verlichting	18.521
6 Onderhoud wegen	-
7 Civiel technische kunstwerken	128.935
8 Onderhoud gebouwen	1.276.072
9 Ten behoeve van investeringen	2.868.189
	6.571.722

**Tijdelijke reserves o.a. in verband met
budgetoverheveling uit de najaarsnota 2010
en jaarrekeningresultaat van 2010 en 2011**

Reserve gebiedsontwikkeling	238.742
Reserve voorbereiding accommodaties	237.209
Reserve Startersleningen	300.000
Reserve Dorpscentra Heerde/Wapenveld	221.629
	997.580

totaal bestemmingsreserves 7.569.302

1 pensioenvoorziening bestuurders	1.696.760
2 voorziening riolering	1.972.397
totaal voorzieningen	3.669.157

Meerjarenoverzicht reserves en voorzieningen

	<u>1-1-2015</u>	<u>1-1-2016</u>	<u>1-1-2017</u>	<u>1-1-2018</u>
Alg. Reserve geblokkeerd	4.332.351	4.332.351	4.332.351	4.332.351
Alg. Reserve niet geblokkeerd	1.927.794	2.219.906	2.523.262	2.838.312
Bestemmingsreserves	6.571.722	6.041.310	5.826.404	5.664.943
Voorzieningen	3.669.157	3.802.008	3.864.090	3.870.553
	<u>16.501.024</u>	<u>16.395.575</u>	<u>16.546.107</u>	<u>16.706.159</u>
Tijdelijke reserves	997.580	625.951	475.951	312.209
Totaal reserves en voorzieningen	17.498.604	17.021.526	17.022.058	17.018.368

1. Algemene Reserve geblokkeerd

	<u>2015</u>	<u>2016</u>	<u>2017</u>	<u>2018</u>
Stand per 1-1	4.332.351	4.332.351	4.332.351	4.332.351
Toevoegingen				
Onttrekkingen				
Stand per 31-12	4.332.351	4.332.351	4.332.351	4.332.351
Type	Algemene Reserve			
Grootboeknummer	0.800.0200			
Beschikkingsbevoegdheid	raad			
Doel	dient als weerstandsvermogen en bron van rente voor de normale exploitatie			
Rentebijbeschrijving	nee, wordt toegevoegd aan de exploitatie			
Minimum				
Maximum				
Portefeuillehouder	wethouder H.G. van der Stege			
Budgethouder	concerncontroller			
Opmerkingen				

2. Algemene Reserve Grondexploitatie (niet geblokkeerd)

	<u>2015</u>	<u>2016</u>	<u>2017</u>	<u>2018</u>
Stand per 1-1	1.927.794	2.219.906	2.523.262	2.838.312
Toevoegingen	292.112	303.356	315.050	327.202
Onttrekkingen				
Stand per 31-12	2.219.906	2.523.262	2.838.312	3.165.515
Type	Algemene Reserve			
Grootboeknummer	0.800.0150			
Beschikkingsbevoegdheid	raad			
Doel	dient als weerstandsvermogen voor de grondexploitatie en incidentele risico's van de normale exploitatie			
Rentebijbeschrijving	ja, wordt toegevoegd aan de reserve			
Minimum	de optelsom van de risico's van onze grondcomplexen plus die van bedrijventerrein Hattermerbroek. (paragraaf Weerstand 2015: € 2.945.000,-)			
Maximum	€ 5.890.000,- (tweemaal het minimumbedrag)			
Portefeuillehouder	wethouder H.G. van der Stege			
Budgethouder	concerncontroller en hoofd leefomgeving			
Opmerkingen	De toevoegingen zijn renteopbrengsten en de geraamde opbrengst van precariobelasting. Gezien de brief van de provincie van december 2014 mbt de programmabegroting 2015 en meerjarenraming waarin wordt gesteld dat het solvabiliteitspercentage van 27% als onvoldoende wordt beschouwd, wordt voorgesteld om bij toekomstige jaarrekeningoverschotten zoveel als mogelijk bedragen toe te voegen aan deze reserve.			

3. Reserve afkoop onderhoud graven				
	<u>2015</u>	<u>2016</u>	<u>2017</u>	<u>2018</u>
Stand per 1-1	1.025.459	1.091.352	1.162.016	1.243.425
Toevoegingen	65.893	70.664	81.409	81.095
Onttrekkingen				
Stand per 31-12	1.091.352	1.162.016	1.243.425	1.324.520
Type	Bestemmingsreserve			
Grootboeknummer	0.802.0100			
Beschikkingsbevoegdheid	raad			
Doel	het onderhoud van de afgekochte graven wordt vanuit deze reserve bekostigd			
Rentebijbeschrijving	ja, wordt toegevoegd aan de reserve			
Minimum	zie onder opmerkingen			
Maximum	zie onder opmerkingen			
Portefeuillehouder	wethouder G.J. van Dijk			
Budgethouder	hoofd leefomgeving			
Opmerkingen	de stand van de reserve is afhankelijk van 1. het aantal/bedrag afkoopsommen dat jaarlijks ontvangen wordt 2. de hoogte van de onderhoudskosten 3. de hoogte van de reserve zelf 4. rentepercentage ad1. De laatste jaren was het verloop erg grillig. In 2012 75 en in 2013 bijvoorbeeld 48 afkopen. ad2. Het onderhoud is voor ongeveer 90% afgekocht door het betalen van een éénmalige afkoopsom. De rest betaalt een jaarlijks tarief. ad3. hoe hoger de stand van de reserve, des te meer rente er toegevoegd kan worden aan de exploitatie ad4. hoe hoger het percentage, des te meer rente er toegevoegd kan worden aan de exploitatie Er zijn zorgen over de betaalbaarheid van het onderhoud uit deze reserve. In het verleden zijn er afkopen geweest op basis van een betaling van 25 jaar onderhoud. Deze bedragen zijn veel te laag geweest en worden niet herhaald na afloop van deze 25 jaar. De onderhoudskosten voor 2015 zijn gecijferd op € 283.560,-. Een gezonde stand van de reserve zou een bedrag zijn van minimaal € 6 miljoen. (283.560,-/0,04x90%). De afgelopen jaren zijn de tarieven naar boven bijgesteld om het risico van de leegloop van de reserve te beperken. De bovengenoemde toevoegingen aan de reserve zijn onderbouwd vanuit een berekening van een doorkijk van de reserve. Ook wordt de rente toegevoegd aan deze reserve.			

4. Reserve afvalstoffenheffing				
	<u>2015</u>	<u>2016</u>	<u>2017</u>	<u>2018</u>
Stand per 1-1	1.254.546	969.649	779.766	589.883
Toevoegingen				
Onttrekkingen	284.897	189.883	189.883	189.883
Stand per 31-12	969.649	779.766	589.883	400.000
Type	Bestemmingsreserve			
Grootboeknummer	0.802.0400			
Beschikkingsbevoegdheid	raad			
Doel	De risico's van jaarlijkse tekorten op te vangen van de exploitatie van de huishoudelijke afvalstoffen. Verder is het mogelijk om de tarieven te verlagen.			
Rentebijbeschrijving	nee, wordt toegevoegd aan de exploitatie			
Minimum	€ 200.000,-			
Maximum	€ 400.000,-			
Portefeuillehouder	wethouder G.J. van Dijk			
Budgethouder	hoofd leefomgeving			
Opmerkingen	De reserve heeft een stand op 1 januari 2014 van €1.484.000,-. Op 30 september 2013 heeft de raad het besluit genomen om over te gaan op fase 1 van omgekeerd inzamelen van de afvalstoffen met een onttrekking uit de reserve van € 230.277,-. Op 15 december 2014 heeft de raad de nieuwe berekening van de tarieven voor het jaar 2015 behandeld. Voor het jaar 2015 is besloten de tarieven niet te wijzigen en de meerkosten van € 284.897,- uit de reserve te dekken. De onttrekkingen van de jaren 2016/2018 zijn fictief gebaseerd op een eindstand van € 400.000,- per 1-1-2019. Dan is de gewenste maximumstand van de reserve bereikt.			

5. Reserve openbare verlichting

	<u>2015</u>	<u>2016</u>	<u>2017</u>	<u>2018</u>
Stand per 1-1	18.521	18.521	18.521	18.521
Toevoegingen				
Onttrekkingen				
Stand per 31-12	18.521	18.521	18.521	18.521
Type	Bestemmingsreserve			
Grootboeknummer	0.802.1200			
Beschikkingsbevoegdheid	raad			
Doel	onderhoud en vervanging van straatverlichting			
Rentebijbeschrijving	nee, wordt toegevoegd aan de exploitatie			
Minimum				
Maximum				
Portefeuillehouder	wethouder G.J. van Dijk			
Budgethouder	hoofd leefomgeving			
Opmerkingen	Deze reserve is ontstaan bij de overdracht van de openbare verlichting van de nutsbedrijven naar de gemeente. In één van de bezuinigingsronden is een aantal jaren geleden besloten deze reserve langzaam leeg te laten lopen voor de exploitatie. Bij vaststelling van deze nota Reserves en Voorzieningen zal worden voorgesteld deze reserve op te heffen en het bedrag van € 18.521,- toe te voegen aan de exploitatie van openbare verlichting van het jaar 2015.			

6. Reserve wegen				
	<u>2015</u>	<u>2016</u>	<u>2017</u>	<u>2018</u>
Stand per 1-1	-	-	-	-
Toevoegingen	500.000	500.000	500.000	500.000
Onttrekkingen	500.000	500.000	500.000	500.000
Stand per 31-12	-	-	-	-
Type	Bestemmingsreserve			
Grootboeknummer	0.804.0100			
Beschikkingsbevoegdheid	raad			
Doel	onderhoud van wegen met als doel het voorkomen van groot achterstallig onderhoud			
Rentebijbeschrijving	nee, wordt toegevoegd aan de exploitatie			
Minimum	zie onder opmerkingen			
Maximum	zie onder opmerkingen			
Portefeuillehouder	wethouder G.J. van Dijk			
Budgethouder	hoofd leefomgeving			
Opmerkingen	Er is een concept wegenbeheersplan. Dit concept is nog niet door het college vastgesteld. In dit concept is aangegeven dat er jaarlijks een bedrag van € 500.000,- benodigd is voor het onderhoud van wegen. Aangezien dit bedrag is opgenomen in de exploitatie is het niet meer nodig een reserve wegen aan te houden. Daarom wordt bij het vaststellen van deze nota Reserves en Voorzieningen de reserve wegen op te heffen.			

7. Reserve civiel technische kunstwerken

	<u>2015</u>	<u>2016</u>	<u>2017</u>	<u>2018</u>
Stand per 1-1	128.935	128.935	128.935	128.935
Toevoegingen	57.120	57.120	57.120	57.120
Onttrekkingen	57.120	57.120	57.120	57.120
Stand per 31-12	128.935	128.935	128.935	128.935

Type	Bestemmingsreserve
Grootboeknummer	0.804.0200
Beschikkingsbevoegdheid	raad
Doel	dekking van de jaarlijkse onderhoudskosten van de kunstwerken
Rentebijbeschrijving	nee, wordt toegevoegd aan de exploitatie
Minimum	zie onder opmerkingen
Maximum	zie onder opmerkingen
Portefeuillehouder	wethouder G.J. van Dijk
Budgethouder	hoofd leefomgeving
Opmerkingen	Op 2 december 2014 heeft het college het beheerplan kunstwerken vastgesteld. In dit voorstel is aangegeven dat de toevoeging van de reserve kunstwerken verhoogd dient te worden van het bedrag van € 57.120,- in 2015 naar € 85.240,- in 2016. Verder is in dit voorstel aangegeven dat het bedrag dat nog in de reserve zit (€ 128.935,-) in het jaar 2015 aangewend zal gaan worden om een deel van het achterstallig onderhoud in te lopen en het vervangen van een drietal duikers. Dat is nog niet verwerkt in de bovenstaande stand, want de raad dient hier nog formeel over te beslissen. Aangezien het bedrag voor onderhoud is opgenomen in de exploitatie is het niet meer nodig deze reserve aan te houden. Daarom wordt bij het vaststellen van deze nota Reserves en Voorzieningen voorgesteld deze reserve op te heffen.

8. Reserve onderhoud gebouwen

	<u>2015</u>	<u>2016</u>	<u>2017</u>	<u>2018</u>
Stand per 1-1	1.276.072	1.276.072	1.276.072	1.276.072
Toevoegingen	588.504	563.852	558.219	553.002
Onttrekkingen	588.504	563.852	558.219	553.002
Stand per 31-12	1.276.072	1.276.072	1.276.072	1.276.072
Type	Bestemmingsreserve			
Grootboeknummer	0.804.0300 en 0.804.0400			
Beschikkingsbevoegdheid	raad			
Doel	groot onderhoud van gebouwen met als doel het voorkomen van achterstallig onderhoud			
Rentebijbeschrijving	nee, wordt toegevoegd aan de exploitatie			
Minimum	zie het beheerplan			
Maximum	zie het beheerplan			
Portefeuillehouder	wethouder G.J. van Dijk			
Budgethouder	hoofd bedrijfsvoering			
Opmerkingen	Het beheerplan gebouwen zal binnenkort door het college worden vastgesteld.			

9. Reserve ten behoeve van investeringen

	<u>2015</u>	<u>2016</u>	<u>2017</u>	<u>2018</u>
Stand per 1-1	2.868.189	2.556.780	2.461.093	2.408.106
Toevoegingen				
Onttrekkingen	311.409	95.687	52.987	53.351
Stand per 31-12	2.556.780	2.461.093	2.408.106	2.354.755

Type	Bestemmingsreserve
Grootboeknummer	diversen
Beschikkingsbevoegdheid	raad
Doel	dekking van de kosten van investeringen die door reserves worden gedekt
Rentebijbeschrijving	nee, wordt toegevoegd aan de exploitatie
Minimum	boekwaarde van nog af te schrijven investeringen
Maximum	idem
Portefeuillehouder	wethouder H.G. van der Stege
Budgethouder	concerncontroller
Opmerkingen	Op het volgende blad is de specificatie opgenomen. De onttrekkingen betreffen de afschrijvingen van de investeringen die gedekt worden uit deze reserve. De grote afwijking in de onttrekking tussen 2015 en 2016 heeft te maken met verwachte uitgaven in het jaar 2015 voor de privatisering van het zwembad. De op het volgende blad gearceerde bedragen kunnen vrijvallen ten gunste van de Algemene Reserve geblokkeerd. Het totaal van deze 4 posten is € 551.612,-.

<u>Specificatie van reserve t.b.v. investeringen</u>	BW 1-1-2015	afschrij- vingen 2015	BW 1-1-2016
* Reserve houtconstructie 2efase zoutloods	10.745	-	10.745
Reserve inventaris en elektrische installatie zoutloods	12.292	451	11.841
* Reserve brandmeldinstallatie gemeentekantoor	10.800	-	10.800
Reserve afzuiginstallatie brandweerkazerne Wapenveld	1.400	1.400	-
Reserve AZC-school De Klimboom	174.720	14.560	160.160
Reserve afschrijving atletiekbaan	292.500	19.500	273.000
Reserve andere voorzieningen onderwijs	111.244	2.670	108.574
* Reserve nieuwbouw brandweerkazerne	510.262	-	510.262
Reserve stichtingskosten Wesseldijkschool	42.000	1.000	41.000
* Reserve software PC's	19.805		19.805
Reserve ontsluiting Het Groene Hart	90.000		90.000
Reserve digitalisering bestemmingsplannen	14.596		14.596
Reserve nieuwbouw gemeentewerf (investering 2008)	836.172	6.560	829.612
Reserve ontwikkelingsgebieden	9.155		9.155
Reserve verzekeringsgelden brand Margrietschool	405.148	1.857	403.291
Reserve decentralisatiedossiers	48.018	48.018	0-
Reserve Sutuwall	30.400	8.115	22.285
Reserve privatisering zwembad	248.934	207.278	41.656
	2.868.189	311.409	2.556.780

De totaalstand van dit overzicht sluit aan met de vorige bladzijde. De reden van het bestaan van deze reserve wordt hieronder toegelicht.

De bedragen in dit overzicht zijn de tegenhanger van de kosten van investeringen (kapitaallasten) in de exploitatie. Het is namelijk zo dat het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) verplicht om in deze gevallen af te schrijven. Een bedrag éénmalig ten laste brengen van de exploitatie mag dus niet.

Maar in sommige gevallen is gespaard voor een investering en is hiervoor een reserve gevormd.

Het BBV laat niet toe dat de lasten van een investering éénmalig gedekt worden door de vorming van deze reserve. Dat is de reden van het bestaan van deze reserve. De opbrengsten van deze reserve vallen weg tegen de kapitaallasten van deze investeringen, zodat er toch een budgettair neutrale situatie ontstaat. De investeringen die hier genoemd zijn hebben elk zijn eigen geschiedenis.

1. Pensioenvoorziening bestuurders

	<u>2015</u>	<u>2016</u>	<u>2017</u>	<u>2018</u>
Stand per 1-1	1.696.760	1.596.760	1.496.760	1.396.760
Toevoegingen				
Onttrekkingen	100.000	100.000	100.000	100.000
Stand per 31-12	1.596.760	1.496.760	1.396.760	1.296.760
Type	voorziening			
Grootboeknummer	0.850.0300			
Beschikkingsbevoegdheid	verplicht te besteden aan pensioenvoorziening bestuurders			
Doel	het is verplicht een voorziening te vormen voor direct opeisbare aanspraken voor pensioenvoorzieningen waarvan het tijdstip van opeisbaarheid onzeker is. Verder worden de pensioenen van oud bestuurders betaald uit deze voorziening.			
Rentebijbeschrijving	nee, niet toegestaan van het BBV			
Minimum	zie onder opmerkingen			
Maximum	zie onder opmerkingen			
Portefeuillehouder	wethouder H.G. van der Stege			
Budgethouder	algemeen directeur			
Opmerkingen	De onttrekkingen betreffen de bedragen van uitbetalingen van de pensioenen aan de voormalige bestuurders. Elk jaar wordt er door een extern bureau een berekening gemaakt van de aanspraken op de pensioenen. De hoogte van de voorziening wordt hierop aangepast. Gelet op de hoogte van deze voorziening en de ingecalculerde risico's v.w.b. de direct opeisbare aanspraken wordt deze voorziening voldoende geacht.			

2. Voorziening riolering				
	<u>2015</u>	<u>2016</u>	<u>2017</u>	<u>2018</u>
Stand per 1-1	1.972.397	2.243.759	2.468.782	2.642.267
Toevoegingen	271.362	225.023	173.485	124.056
Onttrekkingen				
Stand per 31-12	2.243.759	2.468.782	2.642.267	2.766.323
Type	voorziening			
Grootboeknummer	0.850.0900			
Beschikkingsbevoegdheid	verplicht te besteden aan de zorg voor riolering			
Doel	De van derden verkregen middelen, de rioolheffing, worden uitsluitend besteed aan de zorg voor de riolering. Deze voorziening wordt gebruikt voor: 1. het opvangen van tariefschommelingen van de rioolheffing 2. het vormen van een buffer voor de verwachte investeringen tussen de jaren 2014 en 2093 van ruim € 100 miljoen.			
Rentebijbeschrijving	nee			
Minimum	zie onder opmerkingen			
Maximum	zie onder opmerkingen			
Portefeuillehouder	wethouder G.J. van Dijk			
Budgethouder	hoofd leefomgeving			
Opmerkingen	In de commissie Ruimte van 24 november 2014 is gekozen voor het scenario "Duurzaam toekomstgericht". In de raad van 15 december is het nieuwe afvalwaterketenplan met dit scenario vastgesteld. De bovengenoemde cijfers zijn gerelateerd aan dit plan.			